

نزدیکی آیت الله هاشمی با قرآن، در ایشان خوشبینی نسبت به خدا ایجاد کرد

یادگار گرامی امام گفت: دوره طولانی ممارست آقای هاشمی با قرآن امید و خوشبینی نسبت به خدا در ایشان ایجاد کرده بود.

اعتدال: یادگار گرامی امام گفت: دوره طولانی ممارست آقای هاشمی با قرآن امید و خوشبینی نسبت به خدا در ایشان ایجاد کرده بود.

کنگره بزرگداشت آیت الله هاشمی رفسنجانی برگزار شد نخستین کنگره بزرگداشت آیت الله هاشمی رفسنجانی در سالن اجلاس سران برگزار شد. در این مراسم معاون اول رییس جمهوری و جمع کثیری از اعضای دولت، مسئولین، علما و شخصیت های سیاسی حضور دارند.

در ابتدای مراسم بیانات آیت الله جوادی آملی که در دیدار با اعضای نخستین کنگره بزرگداشت آیت الله هاشمی رفسنجانی در قم بیان شد بود پخش گردید

وی با برشمردن منشاء این امید، تأکید کرد: این امید سه منشاء داشت؛ اول امید به خدا بود؛ آقای هاشمی به خدا خوشبین بود. من به شدت این صفت را در امام هم می بینم؛ در قرآن و روایات هم تأکید شده که همیشه به خدا امید داشته باشید و به نظرم دوره طولانی ممارست آقای هاشمی با قرآن این امید و خوشبینی نسبت به خدا در ایشان

ایجاد کرده بود

* بخش هایی از سخنان آیت الله جوادی آملی به این شرح است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَىٰ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ الْأَيْمَةِ الْهُدَاةِ الْمَهْدِيَّيْنَ. صی ما خاتم&zwjz; والانبیا و خاتم الاوصیا و علیهما ال التحیه و الثنا وهم عد الله الاعدائهم الی الله.

محضر شما بزرگوران، اساتید و دانشگاهیان، نخبگان و فرهیختگان حوزوی و دانشگاهی، رجال سیاسی، برادران و خواهران ایمانی را در این کنگره عظیم گرامی می داریم.

شخصیت آیت&zwjz;الله هاشمی رفسنجانی را کارنامه و دوران پرافتخار ایشان به&zwjz;خوبی ساخت. هم فیض الهی به حدنصاب به ایشان رسیده و هم ایشان در دریافت این فیض الهی به حدنصاب کوشیده است. اگر ما بخواهیم رابطه آیت&zwjz;الله هاشمی و امام رضوان&zwjz;الله تعالی علیه را به خوبی بررسی کنیم رابطه بعضی از صحابه پیغمبر با رسول الله را باید به درستی ارزیابی کنیم.

وجود مبارک رسول گرامی «علیه آلاف تحیه و الثنا»؛ وقتی تصمیم گرفت انقلاب عظیم جهانی را احیا کند، مردان پاک و یخته را تربیت کرد و قبل از هر چیز مسجد قبا را در دالان ورودی مدینه بنا نهاد و فرمود این تنها برای نماز و سجده نیست: «فِيهِ رَجَالٌ يُحْيُونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا»؛ یعنی از این مسجد مردانی که آلوده نیستند و آلودگی را تحمل نمی&zwjz;کنند تربیت می شوند. تنها سخن از دوزخ نرفتن، بهشت رفتن و عبادت نیست. این&zwjz;ها کسانی هستند که شاگردان معصومان مطهر هستند. علو منزلت معصومان را سوره واقعه مشخص کرده است که «يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ»؛ یعنی انبیای مطهر، شاگردان متطهر می پروراند؛ «فِيهِ رَجَالٌ يُحْيُونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا»؛ در واقع آن&zwjz;کسی که آلودگی اخلاقی، حقوقی، فقهی، سیاسی یا نفوذی دارد، پاک نیست و کسی که پاک نیست نمی&zwjz;تواند انقلاب طیب&zwjz;و طاهر را شکوفا کند.

آیت&zwjz;الله هاشمی قبل از هر چیزی با امامی ارتباط تنگاتنگ داشت که او از مصادیق بارز پیروان مسجد قبا بود یا همان «فِيهِ رَجَالٌ يُحْيُونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا»؛ بنابراین نخستین عنصر شناسنامه آیت&zwjz;الله هاشمی طهارت

از شرق&zwjz;گرایی، طهارت از غرب&zwjz;گرایی، طهارت از اختلاف، طهارت از کینه، طهارت از افراط، طهارت از تقریط است یعنی هسته مرکزی اعتدال، خوی و خلق آیت&zwjz;الله هاشمی بود. «فِيهِ رَجَالٌ يُحْيُونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا»؛ درست است که ذات اقدس الله همه کمالات را به ذات دارا است و اگر خدا وصفی را و کمالی را به مؤمن اسناد می دهد، در آیه دیگر آن کمال را منحصرأ از آن خود می داند و می گوید عزت متعلق به خدا و پیامبر و مؤمنین است، در آیه دیگری آمده «الْعِزَّةُ لِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا». اگر می گوید او «احسن الخالقین» است مشعر به این است که عیسی و امثال عیسی هم خالق هستند یا همان «الله خالق کل شیء». اگر می&zwjz;گوید به اینکه دیگران هم سهمی از قدرت و قوت&zwjz;دارند در سوره بقره می فرماید «فَوَقَّ لِلَّهِ جَمِيعًا». پس جمیع کمالات به ذات مال خداست و به&zwjz;تبع موارد فوق، عرض مال

مظاهر خلقت اوست، مال انبیا، اولیا و شاگردان این&zwjz;ها هستند. جریان قدرت داشتن و غنی بودن به ذات مال خداست. «عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى»؛ ذاتاً خداست، بعد جبرئیل است. قبل از جبرئیل وجود مبارک پیغمبر و اهل&zwjz;بیت علیهم الصلوة و علیهم&zwjz;السلام است؛ اما در حوزه&zwjz;ها و دانشگاه&zwjz;ها و مسائل زمینی

امام «شديدالقوا»؛ بود و شاگرد خوبی را به نام آیت&zwjz;الله هاشمی تربیت کرد. این موضوع تبدیل شده به «عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى»؛ در واقع درست است که امام تدریس می کرد و شاگردان زیادی داشت اما بعضی روزی یک ساعت در فقه یا در اصول یا در هر درس خدمت امام بودند اما آیت&zwjz;الله هاشمی رفسنجانی در فقه، اصول، انقلاب، تدبیر و تربیت، سیاست و طهارت شدید القوا بود. مرحوم امام به&zwjz;عنوان متعلم شديد القوا

جناب آقای هاشمی را به خوبی پرورش داد. در واقع امامی که شدید القوا بود آموزگار ویژه آیت‌الله هاشمی می‌شود. این هنر کمی نیست آن هم برای کسی که در اوج باشد و سنگین‌ترین مصیبت را تحمل کند و خم به ابرویش نیاورد. این کار کوچکی و آسانی نیست، کسی در قله باشد و به او اهانت بشود، او تحمل کند. در بعضی از روایات فرمودند عطایای ما را مطایای ما تحمل می‌کنند و رخس می‌خواهد تا بار رستم بکشد. شخصیتی باید مصدل و صلوات المسلمین است فرمود به اینکه من نه به‌عنوان یک مورخ، به‌عنوان یک امامی که محضر عالم الغیب و الشهادات هستند را خبر می‌دهم، از زمان آدم تا زمان ما، از زمان ما تا انقراض عالم، این حرف علی حرف تاریخی نیست چون تاریخ از گذشته خبر می‌دهد نه از آینده؛ تا روز قیامت حرف همین است که علی بن ابی‌طالب می‌گوید و آن این است که "عندالله سبحانه تعالی لم یؤت احدا و فرقه خیر ممن مذا و لا ممن بقیع". فرمود بدانید درگذشته تاریخ از زمان آدم تا الان، در آینده تاریخ از الان تا زمان ظهور حضرت و رجعت و قیامت هیچ ملتی با اختلاف به مقصد نمی‌رسد، با تفرقه به مقصد نمی‌رسد، با جامه دریدن به مقصد نمی‌رسد؛ اما با جامه دوختن به مقصد می‌رسد. باید این نام و یاد را حفظ کنیم. مبادا خدایی ناکرده کاری کنیم، حرفی بزنیم که از قلم و قدم ما بوی اختلاف و جدایی مسوولان به مشمام برسد و گرنه رهبر اگر علی بن ابی‌طالب هم باشد شکست قطعی است، مگر علی بن ابی‌طالب بعد از پیغمبر نظیری داشت، مگر حکومت او شکست نخورد. داشتن رهبر خوب یک‌طرفه است اما اگر خدایی ناکرده اختلاف رخنه کند، تا انسجام نباشد تا وحدت نباشد شکست قطعی است.

مطلبی نورانی علی صلوات الله و سلام‌الله‌علیه دارد فرمود من را تنها نگذارید، اختلاف نکنید و گرنه این اکاسره شرق و قیاسره غرب حمله می‌کنند و می‌تازند و شما را برده خود قرار می‌دهند. فرمود شما یک دوره ابراهیم خلیل را دیدید با جلال و شکوه بود، خلیل من همه بت‌های آذری بشکست آن دوره را دیدید، بعد فرزندان او یکی پس از دیگری به مقام والای نبوت و رسالت امامت رسیدند، محفوظ بودند بعد اختلاف رخنه کرد، کسرای های ایران از شرق حمله کردند، قیصرهای روم از غرب حمله کردند و شما حجازی‌ها را در حیات خلوت خفه کردند، از پیغمبرزاده‌ها و از امام‌زاده‌ها این‌ها چارمینار درست کردند. این بیان نورانی علی در نهج‌البلاغه است. در خطبه قاصعه فرمود مگر پیغمبرزاده‌ها را امام‌زاده‌ها را چارمینار نکردند. اصحاب دور نکردند اصحاب و بر دور و وبر دو گروه از چهار بیدار هستند. این چهار بیدارها یا مسئول تراشیدن موی روی سینه شتر هستند، این قسمت جلوی سینه شتر را وبر می‌گویند، پشم‌زاده‌هایی که این قسمت روئیده می‌شود نرم است و لطیف و بادوام می‌گویند عبای وبری، پارچه وبری، قدک وبری از این پارچه‌ها، از این پشم‌ها وقتی نخ درست کردند و پارچه دوختند پارچه وبری می‌گویند. کسانی که مسئول تراشیدن این قسمت موی سینه شتر هستند آن‌ها را اصحاب وبر می‌گفتند. کسانی که مسئول درمان زخم پشت شتر بودند آن‌ها را اصحاب دبر می‌گفتند، در نهج‌البلاغه یعنی کلام علی آمده این‌ها که چهار بیدار شدند پیغمبرزاده بودند، این‌ها امام‌زاده بودند. اگر خدایی ناکرده غرب و شرق پیدا شود خیلی مسئولین را ماشین شور می‌کنند پس حواستان جمع باشد. آن روز کار ماشین شوری همان چهار بیداری بود، نه در کلام علی تردید است نه در نهج‌البلاغه او تردید است، نه در این خطبه قاصعه که فرمود مواظب باشید. ما مشترکات فراوانی داریم اما یک هاشمی می‌خواهد که تحمل کند. اگر اکنون می‌گوییم "سلام‌الله‌علیهین یبعث حیا" خوب

زندگی کرد، خوب دین را شناخت، خوب 8 سال دفاع کرد، خوب تا پایان عمر بابرکت 80 و اندی سال با طهارت گذراند. در پایان از همه بزرگوارانی که با ایراد مقال یا ارائه مقالت بر وزن علمی نخستین کنگره بزرگداشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی افزودند حق‌شناسی می‌کنیم، از بیت مکرم و عزیز و محبوب ایران، از بیت آیت‌الله هاشمی حق‌شناسی می‌کنیم و از علما به خصوص قدردانی می‌کنیم که این یاد را انشالله امیدوار هستیم سالیان متمادی زنده نگه بدارید و زنده نگه‌دارید؛ داشتن نام آیت‌الله هاشمی به احیای میراث انقلابی او، فرهنگی او، فقهی او، اخلاقی او، فلسفی او کلامی او و نظامی او و جهادی اوست.

"رحمت‌الله‌علیه یوم ولد و یوم موت و یوم یبعث حیا و فرالله لنا والسلام علیکم و رحمه‌الله و برکاته * نزدیکی آیت‌الله هاشمی با قرآن، در ایشان خوشبینی نسبت به خدا ایجاد کرد آنچه این روزها در جامعه شاهد بودیم بیش از هر عامل دیگر، نتیجه پمپاژ یاسی بود که به جامعه شده است. اگر یک جامعه نسبت به آینده خودش امیدوار باشد به سمت خشونت نمی‌رود و برای جلوگیری از هر اغتشاشی لازم است که جامعه امیدوار باشد.

یادگار گرامی امام با تاکید بر عنصر "امید"؛ به عنوان یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های شخصیت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، به حوادث روزهای اخیر در کشور اشاره کرد و گفت: آنچه این روزها در جامعه شاهد بودیم بیش از هر عامل دیگر، نتیجه پمپاژ یاسی بود که به جامعه شده است. اگر یک جامعه نسبت به آینده خودش امیدوار باشد به سمت خشونت نمی‌رود و برای جلوگیری از هر اغتشاشی لازم است که جامعه امیدوار باشد.

به گزارش خبرنگار جماران، حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی صبح امروز در نخستین کنگره بزرگداشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی که در سالن اجلاس سران برگزار شد، با بیان اینکه امیدوارم بعضی که گلویم را گرفته اجازه سخن گفتن بدهد، اظهار کرد: سخنان آقای (سید مهدی) طباطبایی دردهای ما را بیشتر کرد. یک سال از درگذشت

مرحوم آقای هاشمی گذشت و در این مدت حوادث بسیار بزرگی را هم پشت سر گذاشتیم. وی سخن گفتن در مورد هاشمی را "سهل و ممتنع" خواند و افزود: این سخن سهل است؛ به خاطر این

که در رابطه با ایشان هر موضوعی مطرح شود می توان در مورد آن سخن گفت. اما اگر بخواهیم بحث جامعی در مورد ایشان انجام دهیم باید یک احاطه کاملی بر شخصیت ایشان داشته باشیم و از این جهت ممتنع است. یادگار امام ابراز داشت: در این سال های اخیر یکی از توفیقات خدا به من ارتباطی بود که بین من و ایشان ایجاد شد و لطف پدران به من داشتند. بنده در سال های اخیر تقریباً هفته ای یک بار، ساعتی یا چند ساعت، توفیق داشتم به محضر ایشان می رسیدم. تمام انتخابات مختلفی که از سال ۸۴ به این سو برگزار شد تا آخرین انتخابات مجلس خبرگان در روز انتخابات همراه ایشان بودم. از آن انتخابات تلخ سال ۸۴ تا انتخابات خبرگان بعدی را که با حضرت آقای خاتمی در منزل ایشان بودیم.

سید حسن خمینی اضافه کرد: در فضا های مختلفی که در این انتخابات پیش می آمد رفتار ایشان درس آموزی های زیادی داشت که همه آنها را می توان در رابطه با شخصیت ایشان مطرح کرد.

وی، «امید» را یکی از وجوه ممتاز شخصیت هاشمی خواند و گفت: آقای هاشمی تمام وجودش امید بود؛ او در هیچ شرایطی امید به آینده را از دست نمی داد. این ویژگی به قدری در وجود ایشان پر رنگ بود که برخی به شوخی می گفتند اگر آقای هاشمی را به سمت زندان هم ببرند، ایشان به این فکر خواهد کرد که مسیر کج شود و به سمت باغ و بستان برود!

وی با برشمردن منشاء این امید، تاکید کرد: این امید سه منشاء داشت؛ اول امید به خدا بود؛ آقای هاشمی به خدا خوشبین بود. من به شدت این صفت را در امام هم می بینم؛ در قرآن و روایات هم تاکید شده که همیشه به خدا امید داشته باشید و به نظرم دوره طولانی ممارست آقای هاشمی با قرآن این امید و خوشبینی نسبت به خدا در ایشان ایجاد کرده بود

سید حسن خمینی گفت: من در مجموع فقط یکی، دو بار آقای هاشمی را مضطرب دیدم. یکی از این لحظات روز 14 خرداد سال ۸8 بود. بعد از آن قضایای مربوط به انتخابات بود که عصر خدمت ایشان رسیدم و بسیار ملتهب بودند اما همان اضطراب هم نهایتاً چند دقیقه و ساعتی طول نکشید و باز آرامشی وجود ایشان را گرفت، زیرا همین خوشبینی دوباره به او آرامش می داد.

وی دومین منشاء امید هاشمی را «اطمینان به فهم مردم» ذکر کرد و یادآور شد: او به فهم عامه مردم مطمئن بود. یعنی می دانست که نمی شود برای همیشه مردم را گول زد و اساساً خرد جمعی اشتباه نمی کند. سومین منشاء او هم اطمینان به راه و روش خودش بود. آقای هاشمی باور داشت آنچه که می گوید و آنچه که اعتقاد دارد درست است و این امر در خصوص مسائل مختلف صادق بود. شاید هیچ سیاست مداری در تاریخ ما نباشد که به اندازه هاشمی از او مطلب به جا مانده باشد

یادگار امام تصریح کرد: هیچ وقت ندیدم که ایشان بگوید من تغییری در حرف های گذشته ام نداده ام؛ او نسبت به زمانه خودش آگاهی داشت و نظراتش منطبق با زمانه خودش بود.

وی با تاکید بر اینکه امید همه هویت یک حرکت رو به جلو است، گفت: اگر به جای امید، یأس وجود داشته باشد شک نکنید که در جا می زنیم. ناامیدی یا به یک نخوت و سردرگمی می انجامد یا به خشونت و شورش.

یادگار امام به حوادث روزهای اخیر در کشور اشاره کرد و گفت: استنباط من این است که آنچه این روزها در جامعه شاهد بودیم بیش از هر عامل دیگر، نتیجه پمپاژ یاسی بود که به جامعه شده است. اگر یک جامعه نسبت به آینده خودش امیدوار باشد به سمت خشونت نمی رود و برای جلوگیری از هر اغتشاشی لازم است که جامعه امیدوار باشد.

وی با طرح این سوال که برای پمپاژ امید در جامعه چه باید کرد؟ گفت: ما برای یک جامعه پر امید هم به عوامل عینی امید ساز و هم به عوامل ذهنی امید ساز احتیاج داریم؛ عوامل عینی امید ساز این است که مردم احساس کنند آنچه انتخاب کرده اند قابل تحقق است و موانع در مقابل آن چیزی که انتخاب کرده اند وجود ندارد. و توسط رسانه های مختلف یأس پمپاژ نشود. این همان مسیری است که آقای هاشمی تحت عنوان توسعه و رفاه به دنبالش بود.

سید حسن خمینی گفت: جامعه ای که چشم امیدش به آینده است، حرکت می کند، فعال و با نشاط است و خشونت در آن جامعه ندارد. اگر چشم انداز مثبتی نسبت به آینده داشته باشیم آنگاه می توانیم بگویم جامعه امید دارد.

یادگار امام ادامه داد: یکی از عوامل ذهنی امید، وجود کانون هایی است که مردم آن ها را ساکنان دارای مراحل مختلف جامعه می دانند؛ کسانی که مردم احساس کنند اگر طوفانی به وجود آمد ناخدایی وجود دارد که می تواند آن ها را از این توفان نجات دهد. اینجاست که می توان گفت آقای هاشمی برای جامعه مایه امید بود؛ دوست و دشمن به این اذعان داشتند که در شرایط تند باد وجود هاشمی یک لنگر اطمینان بود. یعنی هاشمی علاوه بر شخصیتی امیدوار، برای جامعه هم امید ساز بود.

وی با بیان اینکه هاشمی از میان ما رفت اما امید از جامعه ما نباید برود، ادامه داد: آقای هاشمی امیدواری بود که برای جامعه هم مایه امید بود. دوست و دشمن به این اذعان داشتند که در شرایط بحرانی وجود هاشمی یک سنگر اطمینان است. روایتی است از حضرت امیر(ع) نقل شده که می فرمایند اگر قرار بر زنده ماندن بود، پیامبر(ص) از همه ارجح بود.

سید حسن خمینی گفت: امام یکی از کانون های امید در جامعه ما بود و امروز هم رهبر انقلاب یکی از بزرگترین کانون های امید در جامعه هستند.

وی با تاکید بر اینکه درس بزرگ هاشمی برای جامعه ما این است که به آنچه می اندیشم اعتماد داشته باشیم، ادامه داد: درس دیگر این است که برای این جامعه باید هر چه بیشتر کار کرد؛ جامعه ما روزهای بزرگی را پیش رو دارد و فقط خود را نباید دید. امروز برای برون رفت از هر نقطه تاریکی نیاز به امید داریم.

یادگار امام در پایان با تاکید بر اینکه باید خودمان را و مال و جانمان را فدا کنیم اما امید را از دست ندهیم، گفت: رسانه ها و خصوصاً رسانه ملی بیش از همه وظیفه دارند در همه ابعاد امید افزا باشند.